

SELETUSKIRI
maeluministri määruse „Puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsiooni ning tootjaorganisatsioonide liidu toetus” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõu on välja töötatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 48 lõigete 3–5, komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.06.2011, lk 1–163), artikli 50 lõike 2, artikli 51 lõigete 2 ja 6, artikli 57, artikli 62 lõike 1, artikli 66 lõigete 1 ja 3, artikli 71 lõike 1, artikli 72, artikli 86 lõike 1 ja artikli 87 alusel.

Eelnõu valmistasid ette ja seletuskirja koostasid Maaeluministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna taimekasvatussaaduste büroo juhataja osakonnajuhataja asetäitja ülesannetes Erkki Miller (625 6503; erkki.miller@agri.ee) ja peaspetsialist Toomas Lepplaan (625 6145; toomas.lepplaan@agri.ee) Juriidilise ekspertiisi eelnõule on teinud õigusosakonna peaspetsialist Margit Rum (625 6176; margit.rum@agri.ee) ja sama osakonna nõunik Elis-Ketter Heinaru (625 6280; elis-ketter.heinaru@agri.ee). Keeleliselt on eelnõu toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165; leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu §-s 1 sätestatakse reguleerimisala. Määrusega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsiooni ning tootjaorganisatsioonide liidu rakendusfondi ja rakenduskava täpsemad nõuded ning rakenduskava muutmise kord, tootjaorganisatsiooni toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord ning taotlusele esitatavad nõuded, tootjaorganisatsiooni toetuse ettemaksmise ja toetuse osalise maksmise kord.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse rakenduskava nõuded. Lõike 1 kohaselt koostab tunnustatud tootjaorganisatsioon rakenduskava, mis hõlmab vähemalt kahte Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671–854), artikli 33 lõikes 1 nimetatud eesmärki ning mille kestus on vähemalt kolm aastat ja kõige rohkem viis aastat sama määruse artikli 33 lõikes 1 sätestatu kohaselt. Tunnustatud tootjaorganisatsiooni rakenduskava eesmärgiks võib olla näiteks kavandada tootjaorganisatsiooni tootmist, edendada toodete kvaliteeti ja tarbimist, suurendada toodete kaubanduslikku väärtust, muuta tootmist keskkonnasäästlikumaks ning rakendada kriisiennetuse ja -juhtimisega seotud tegevusi tootjaorganisatsioonis. Eelnõu § 2 lõike 2 kohaselt vastab rakenduskava komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 59 sätestatud nõuetele ning on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 36 lõike 1 alusel kehtestatud siseriikliku raamistikuga. Lõike 3 kohaselt peab tootjaorganisatsiooni rakenduskava hõlmama vähemalt kahte keskkonnameedet või vähemalt 10% rakenduskava kuludest tuleb kasutada keskkonnameetmete rahastamiseks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 5 punktides a ja b. Lõike 4 kohaselt kohaldatakse tunnustatud tootjaorganisatsioonide liidu koostatud rakenduskava ja selle rakendamise suhtes samu nõudeid, mis tunnustatud tootjaorganisatsiooni koostatud rakenduskava ja selle rakendamise suhtes, kui Euroopa Liidu määrustes ei ole sätestatud teisiti. Tootjaorganisatsioonide liit võib koostada komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 62 lõikes 1 nimetatud osalise rakenduskava, mis sisaldab tegevusi, mille vähemalt kaks liikmest

tootjaorganisatsiooni on oma rakenduskavas kindlaks määratud, kuid mida nad ei ole rakendanud.

Eelnõu §-s 3 sätestatakse rakenduskava kriisiennetuse ja -ohje meetmed, mis on seotud puu- ja köögiviljaturu kriiside ärahoidmise ja tekkinud erakorraliste olukordade lahendamise. Lõike 1 kohaselt on sellisteks kriisiennetuse ja -ohje meetmeteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 punktides b ja c osutatud meetmed: toodete tarbimise edendamine ja neist teavitamine nii ennetamise eesmärgil kui ka kriisi ajal ning koolitusmeetmed ja parimate tavade vahetamine. Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklist 73 tulenevalt ei kohaldata Eestis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 33 lõike 3 punktides a, d, h, f, g ja h osutatud kriisiennetuse ja -ohje meetmeid. Lõike 2 kohaselt on puu- ja köögivilja tarbimise edendamise ning neist teavitamise meetme rakendamise eesmärk suurendada puu- ja köögivilja tarbimist, kujundada tervislikke toitumisharjumusi ja laiendada turustamisvõimalusi, sealhulgas tõsta tarbija teadlikkust puu- ja köögivilja tervislikkusest, omadustest, tarbimisviisidest ja toiteväärtuselistest eelistest. Lõike 3 kohaselt on koolitusmeetme rakendamise eesmärk arendada tootjaorganisatsiooni liikme ja tema töötaja erialaseid teadmisi ja oskusi selliselt, et see aitaks vähendada tootmisriske ja stabiliseerida turgu, sealhulgas uue tehnoloogia kasutuselevõtu, tootmise planeerimise ja tootmiskulude vähendamise, kvaliteedi ja ohutuse tagamise ning turustamisstrateegia väljatöötamise ja juurutamise kaudu.

Eelnõu §-s 4 sätestatakse rakenduskava kinnitamine. Lõike 1 kohaselt esitab tunnustatud tootjaorganisatsioon rakenduskava kinnitamiseks Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) rakendamise aastale eelneva aasta 15. septembriks taotluse koos järgmiste dokumentidega vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklis 63 sätestatule:

- 1) rakenduskava projekti;
- 2) komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklis 61 nimetatud dokumendid.

Tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõikest 1 peab taotleja *PRIA*-le taotluse esitama kirjalikult paberil või elektrooniliselt. Lõikes 2 sätestatakse nende andmete loetelu, mida taotluse esitaja peab rakenduskava kinnitamise avaldusel *PRIA*-le esitama. Haldusmenetluse seaduse §-s 14 on reguleeritud taotlustega seonduvat. Sama paragrahvi lõike 3 punktide 1–4 kohaselt peab kirjalik taotlus sisaldama esitaja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid. Lõike 3 kohaselt avalikustab *PRIA* lõikes 1 nimetatud taotlusvormi oma veebilehel. Lõike 4 kohaselt teeb *PRIA* rakenduskava kinnitamise või kinnitamata jätmise otsuse ning teeb selle taotlejale teatavaks taotluse esitamise aasta 15. detsembriks. *PRIA* teeb rakenduskava kinnitamata jätmise otsuse, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 104 lõikest 2.

Eelnõu §-s 5 sätestatakse rakenduskava rakendamine ja muutmine. Lõike 1 kohaselt rakendatakse kinnitatud rakenduskava aastaste ajavahemike (edaspidi *rakendusaasta*) kaupa 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini vastavalt komisjoni määruse (EL) nr 543/2011 artikli 67 lõikele 1. Lõikes 2 sätestatakse, et kui kinnitatud rakenduskava tegevuse elluviimine kavandatud rakendusaastal osutub erandliku ja vääramatu jõuga asjaolu, sealhulgas ebasoodsate ilmastikutingimuste tõttu võimatuks, siis võib tunnustatud tootjaorganisatsioon esitada taotluse selle tegevuse elluviimise edasilükkamiseks järgmisesse rakendusaastasse. Lõike 3 kohaselt, kui kinnitatud rakenduskava rakendamine osutub võimatuks tunnustatud tootjaorganisatsiooni liikmete arvu vähenemise tõttu, võib see tootjaorganisatsioon esitada taotluse rakenduskava sisu muutmiseks, sealhulgas taotluse rakenduskava kestuse pikendamiseks kuni viie aastani. Lõike 4 kohaselt esitatakse vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 65 lõikes 1 ja 2 sätestatule rakenduskava muutmiseks nii jooksva kui ka järgmise rakendusaasta puhul *PRIA*-le hiljemalt 15. septembriks taotlus koos kõigi lisadokumentidega, milles on esitatud muudatuste põhjus, laad ja mõjud. Tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika

rakendamise seaduse § 7 lõikest 1 peab taotleja PRIA-le taotluse esitama kirjalikult paberil või elektrooniliselt. Lõikes 5 sätestatakse andmete loetelu, mida taotluse esitaja peab rakenduskava muutmise taotlusel PRIA-le esitama. Haldusmenetluse seaduse §-s 14 on reguleeritud taotlustega seonduvat. Sama paragrahvi lõike 3 punktide 1–4 kohaselt peab kirjalik taotlus sisaldama esitaja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid. Lõike 6 kohaselt avalikustab PRIA lõikes 1 nimetatud taotlusvormi oma veebilehel. Lõike 7 kohaselt teeb PRIA otsuse rakenduskava muudatuste kinnitamise või kinnitamata jätmise kohta kolme kuu jooksul lõikes 4 nimetatud dokumentide esitamisest arvates. PRIA teeb rakenduskava muudatuste kinnitamata jätmise otsuse, kui rakenduskava muudatused ei vasta ettenähtud nõuetele, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 104 lõikest 2.

Eelnõu §-s 6 sätestatakse tootjaorganisatsiooni rakendusfond. Lõike 1 kohaselt asutab tunnustatud tootjaorganisatsioon rakenduskava rahastamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 32 lõikes 1 nimetatud rakendusfondi. Lõike 2 kohaselt määrab PRIA tootjaorganisatsiooni rakendusfondi suuruse, võttes aluseks tootjaorganisatsiooni poolt võrdlusperioodi jooksul turustatud toodangu väärtuse, sealhulgas kõrvalsaaduste väärtuse. PRIA määrab kindlaks võrdlusperioodi, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 51 lõigetest 2 ja 3. Lõike 3 kohaselt võib PRIA tunnustatud tootjaorganisatsiooni taotlusel suurendada jooksva aasta rakendusfondi suurust kuni kahekümne viie protsendi ulatuses või vähendada seda kuni kümne protsendi ulatuses tingimusel, et rakenduskava üldeesmärgid säilivad, vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 66 lõike 3 punktis c sätestatule. Lõike 4 kohaselt võib tunnustatud tootjaorganisatsioon rakendusfondi vahendeid kasutada rakenduskava muu tegevuse elluviimiseks kui algselt kavandati, kui selle tulemusena ei muutu rakendusfondi suurus, edastades asjakohase teabe viivitamata PRIA-le. Muu tegevuse all mõeldakse kinnitatud rakenduskava kohaseid tegevusi, mille kavandatavad kulud on abikõlblikud.

Eelnõu §-s 7 sätestatakse toodangu üle arvestuse pidamine. Lõike 1 kohaselt peab tunnustatud tootjaorganisatsioon liikmetelt turustamiseks võetud toodangu ja turustatud toodangu üle arvestust elektrooniliselt ning viisil, mis võimaldab arvutada ka tootjaorganisatsiooni liikmeks astuva või tootjaorganisatsioonist välja astuva isiku toodangu väärtuse. Lõike 2 kohaselt kogub PRIA toodangu andmeid tunnustatud tootjaorganisatsiooni kohta, kelle rakenduskava ei ole kinnitatud.

Eelnõu §-s 8 sätestatakse tootjaorganisatsiooni toetus. Lõike 1 kohaselt võib tunnustatud tootjaorganisatsioon, kelle rakenduskava on kinnitatud ja kes seda rakendab, taotleda toetust kulude osaliseks hüvitamiseks (edaspidi *toetus*). Lõike 2 kohaselt võib tunnustatud tootjaorganisatsioon puu- ja köögivilja tarbimise edendamise ja neist teavitamise meetme rakendamisel taotleda toetust järgmiste tegevustega seotud kulude osaliseks hüvitamiseks:

- 1) teavituskampaania korraldamine televisioonis, raadios, trükimeedias, veebikeskkonnas;
- 2) ürituse korraldamine;
- 3) messi, konkursi või näituse korraldamine ja sellel osalemine;
- 4) tarbimisharjumuste uuringu ja turu-uuringu tulemustest teavitamine.

Lõike 3 kohaselt on koolitusmeetme puhul toetatavad järgmised tegevused ja kulud:

- 1) koolituse ja konverentsi korraldamine ja sellel osalemine, sealhulgas koolitusprogrammi väljatöötamine;
- 2) väljaande ettevalmistamine, koostamine, täiendamine, kujundamine, paljundamine, trükkimine ja ostmine;
- 3) esitlustehnika ja -tarkvara ost;
- 4) juhendaja teenuse ostmine.

Lõike 4 kohaselt arvutatakse toetuse suurus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 34 sätestatud määrade järgi. Selle kohaselt on liidu finantsabi võrdne tootjaorganisatsiooni liikmetelt või tootjaorganisatsiooni liidu liikmetelt rakendusfondi tegelikult makstud summaga, kuid mitte suurem kui 50% tegelikest kuludest. Liidu finantsabi ülempiir on 4,1% iga tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu väärtusest. Lõike 5 kohaselt võib tunnustatud tootjaorganisatsioon, kelle rakenduskava on kinnitatud, taotleda komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 artikli 71 lõikes 1 nimetatud osalist ettemakset (edaspidi *toetuse ettemakse*). Toetuse ettemakse vastab rakenduskava põhjal eeldatavatele kuludele kolmel või neljal kuul, mis järgnevad ettemaksete taotluse esitamise kuule. Lõike 6 kohaselt võib toetuse ettemakset taotleda komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 71 lõikes 2 sätestatud ulatuses ning tingimusel, et PRIA-le on esitatud sama määruse artikli 71 lõikes 3 nimetatud tagatis. Konkreetse aasta jaoks tehtud ettemaksete kogusumma ei tohi ületada 80% rakenduskava algselt kinnitatud abisummast. Tunnustatud tootjaorganisatsioon, kes on varem saanud toetuse ettemakse, võib taotleda uue ettemakse tegemist pärast varem saadud ettemakse ärakasutamist, esitades seda tõendavad kuludokumendid PRIA-le. Lõike 7 kohaselt võib komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklis 72 nimetatud osalise makse tegemist (edaspidi *toetuse osaline makse*) taotleda tunnustatud tootjaorganisatsioon, kelle rakenduskava on kinnitatud.

Eelnõu §-s 9 sätestatakse kriisiennetuse ja -ohje meetme rakendamise toetamise tingimused. Lõikes 1 sätestatakse, et tegevuste kulud peavad olema põhjendatud, rakenduskava tegevustega otseselt seotud, selged ja üksikasjalikult kirjeldatud ning nende tegevuste elluviimiseks vältimatult vajalikud ja majanduslikult otstarbekad. Kriisiennetuse ja -ohje meetmete kulud ja neid kajastavad kulu- ja maksedokumendid peavad olema tegevuskava muudest kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad. Rakenduskavas peab olema kirjeldatud, kuidas valitud meetmed aitavad vähendada võimalike riskide ja kriiside mõju. Lõikes 2 sätestatakse nõue tegevuse kohta, mille elluviimise kulutused ületavad 3500 eurot. Sel juhul tuleb tegevuse läbiviija leidmiseks võtta vähemalt kolm omavahel võrreldavat hinnapakkumist asjakohast teenust osutavalt isikult. Lõigetes 3 ja 4 sätestatakse nõuded koolituse või infopäeva pikkuse ja osavõtjate arvu kohta. Lõikes 5 sätestatakse kulude osalise hüvitamise nõuded lähetuste puhul.

Eelnõu §-s 10 sätestatakse toetuse taotlemine. Lõike 1 kohaselt esitab tunnustatud tootjaorganisatsioon toetuse taotlemiseks PRIA-le taotluse esitamise aastale järgneva aasta 15. veebruariks taotluse koos komisjoni rakendusemääruse (EL) nr 543/2011 artikli 69 lõikes 2 nimetatud dokumentidega ning sama määruse artikli 96 lõikes 1 nimetatud tootjaorganisatsiooni rakenduskava aasta- või lõpparuandega. Tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõikest 1 peab taotleja PRIA-le taotluse esitama kirjalikult paberil või elektrooniliselt. Lõikes 2 sätestatakse nende andmete loetelu, mida taotluse esitaja peab tootjaorganisatsiooni toetuse taotlemise taotlusel PRIA-le esitama. Haldusmenetluse seaduse §-s 14 on reguleeritud taotlustega seonduvat. Sama paragrahvi lõike 3 punktide 1–4 kohaselt peab kirjalik taotlus sisaldama esitaja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovivat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid. Lõike 3 kohaselt, kui tunnustatud tootjaorganisatsioon taotleb § 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud tegevustega seotud kulude osalist hüvitamist, esitab tunnustatud tootjaorganisatsioon toetuse taotlemisel lisaks lõikes 1 nimetatud dokumentidele järgmised dokumendid:

- 1) selle isiku väljastatud arve-saateleht või arve, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või ostis kaupa, sealjuures peab personalikulude kohta väljastatud arvel olema märgitud selle isiku nimi, kelle tehtud töö või teenuse eest arve on väljastatud;
- 2) punktis 1 nimetatud arve-saatelehel või arvel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorralduse ärakiri, väljatrukk või arvelduskonto väljavõte;
- 3) koolitusel, infopäeval, konverentsil või üritusel osalemise korral korraldaja väljastatud arve, millele on vabas vormis lisatud kinnitus topeltrahastamise puudumise kohta;

- 4) leping, mis on sõlmitud isikuga tegevuse elluviimiseks, või sellekohane otsus asjaomase tegevuse elluviimiseks lisatööülesande panemise kohta tootjaorganisatsiooni töötajale, kelle töökohustuste hulka ei kuulu nimetatud tegevuse elluviimine;
- 5) palgakulude puhul töötasu maksmist tõendav maksekorralduse ära kiri, väljatrükk või arvelduskonto väljavõte, millelt on näha töötaja nimi ja ametikoht ning tema töötandja nimi, töötajale arvestatud töötasu ja sellest kinnipeetud maksud ning muud kinnipidamised ja makstav netotöötasu;
- 6) dokument, sealhulgas sõidupäevik või ühissõiduki kasutamist tõendav sõidupilet, mis tõendab tehtud sõidukulusid;
- 7) sõiduauto registreerimistunnistuse ära kiri või sõiduauto kasutamise õigust tõendava volikirja ära kiri.

Lõike 4 kohaselt avalikustab PRIA lõikes 1 nimetatud taotlusvormi oma veebilehel.

Eelnõu §-s 11 sätestatakse toetuse ettemakse taotlemine. Lõike 1 kohaselt esitab tunnustatud tootjaorganisatsioon toetuse ettemakse taotlemiseks jooksva rakendusaasta kvartali esimese kuu jooksul PRIA-le taotluse koos komisjoni määruse (EÜ) nr 543/2011 artikli 69 lõikes 2 nimetatud dokumentidega. Taotlusele lisatakse kinnitus tagatise esitamise kohta ja muu Euroopa Liidu või riikliku toetuse kasutamise korral otsuse ära kiri. Kui tunnustatud tootjaorganisatsioon on varem saanud toetuse ettemakse, esitab ta koos taotlusega kuludokumentid, mis tõendavad eelmise ettemakse kasutamist. Tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõikest 1 peab taotleja PRIA-le taotluse esitama kirjalikult paberil või elektrooniliselt. Lõikes 2 sätestatakse nende andmete loetelu, mida taotluse esitaja peab tootjaorganisatsiooni toetuse ettemaksu taotlemise taotlusel PRIA-le esitama. Haldusmenetluse seaduse §-s 14 on reguleeritud taotlustega seonduvat. Sama paragrahvi lõike 3 punktide 1–4 kohaselt peab kirjalik taotlus sisaldama esitaja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid. Lõike 3 kohaselt avalikustab PRIA lõikes 1 nimetatud taotlusvormi oma veebilehel.

Eelnõu §-s 12 sätestatakse toetuse osalise makse taotlemine. Lõike 1 kohaselt esitab tunnustatud tootjaorganisatsioon toetuse osalise makse taotlemiseks PRIA-le taotluse koos komisjoni rakendusmääruse (EÜ) nr 543/2011 artikli 69 lõikes 2 ning artiklis 72 nimetatud dokumentidega. Taotlusele lisatakse kinnitus rakenduskavaga seotud kulutuste tegemise kohta taotluse esitamise kuule eelnenud kolmel kuul ja muu Euroopa Liidu või riikliku toetuse kasutamise korral otsuse ära kiri. Tulenevalt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 7 lõikest 1 peab taotleja PRIA-le taotluse esitama kirjalikult paberil või elektrooniliselt. Lõikes 2 sätestatakse nende andmete loetelu, mida taotluse esitaja peab toetuse osalise makse taotlemise taotlusel PRIA-le esitama. Haldusmenetluse seaduse §-s 14 on reguleeritud taotlustega seonduvat. Sama paragrahvi lõike 3 punktide 1–4 kohaselt peab kirjalik taotlus sisaldama esitaja nime, taotluse selgelt sõnastatud sisu, taotluse esitamise kuupäeva ja taotleja allkirja ning haldusakti või muu dokumendi kättetoimetamise soovitatavat viisi ning selleks vajalikke kontaktandmeid. Lõike 3 kohaselt avalikustab PRIA lõikes 1 nimetatud taotlusvormi oma veebilehel.

Eelnõu §-s 13 sätestatakse toetuse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine. Lõike 1 kohaselt kontrollib PRIA toetuse taotluse, sealhulgas ettemakse ja osalise makse taotluse saamisel taotluse vastavust nõuetele ja selles esitatud andmete õigsust ning taotleja vastavust toetuse saamise nõuetele, lähtudes komisjoni määruse (EL) nr 543/2011 V peatüki 2. jaos sätestatust. Lõike 2 kohaselt arvutab PRIA taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta aruande andmete alusel aritmeetilise keskmisena järgmised finantsmajanduslikud näitajad:

- 1) taotleja maksevõime näitaja, mis peab olema taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaastal suurem kui 1,0 või sellega võrdne ja mille arvutamisel jagatakse käibevara summa lühiajaliste kohustuste summaga;

- 2) taotleja likviidsuskordaja, mis peab olema suurem kui 0,3 ja mille arvutamisel jagatakse käibevara summa, millest on maha arvatud varude summa, asjakohase majandusaasta lühiajaliste kohustuste summaga;
- 3) taotleja käiberentaabluse näitaja, mis peab olema suurem kui 0% ja mille arvutamisel jagatakse puhaskasumi summa netokäibe summaga või kassapõhise raamatupidamise arvestuse korral tulude ja kulude vahe tulude summaga ning korrutatakse arvuga 100;
- 4) taotleja võlakordaja ehk võörkapitali osakaalu näitaja, mis peab olema väiksem kui 2,3 ja mille arvutamisel jagatakse pikaajaliste ja lühiajaliste kohustuste summa asjakohase majandusaasta omakapitali summaga.

Lõike 3 kohaselt teeb PRIA toetuse taotluse ettemakse ja osalise makse tegemise otsuse või taotluse rahuldamata jätmise otsuse 30 päeva jooksul taotluse esitamise tähtpäevast arvates.

Eelnõu §-s 14 sätestatakse toetuse maksmise otsustamine. PRIA teeb toetuse maksmise otsuse või toetuse maksmisest keeldumise otsuse sellise tähtaja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda tootjaorganisatsiooni rakendusfondi kontole rakenduskava rakendamise aastale järgneva aasta 15. oktoobriks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määruse (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671–854), ning komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.06.2011, lk 1–163).

4. Määruse mõjud

Määrusega viiakse Eestis puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsiooni ning tootjaorganisatsioonide liidu rakendusfondi ja rakenduskava koordineeriv määrus vastavusse Euroopa Liidu õigusaktides tehtud muudatusega ja kehtestatud normidega. Edaspidi võimaldab määrus Eestis rakendada Euroopa Liidu ühise turukorralduse raames puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsiooni ning tootjaorganisatsioonide liidu rakendusfondi ja rakenduskava täpsemaid nõudeid ning rakenduskava muutmise korda, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise korda ning taotluse nõudeid, tootjaorganisatsiooni toetuse ettemaksmise ja toetuse osalise maksmise korda.

Puu- ja köögivilja tootjaorganisatsioonide moodustamise eesmärgiks on suurendada puu- ja köögiviljasektori põllumajandustootjate konkurentsivõimet nii sise- kui ka välisturul, pakkumise koondamisega parandada turustusvõimalusi, samuti parandada tootmise kvaliteeti, tõsta tootmise efektiivsust tootmiskulude optimeerimise ja omahindade tasakaalustamise kaudu ning viia tootmine vastavusse keskkonnanõuetega. Puu- ja köögivilja tootjaorganisatsioonidel ja nende liitudel on oluline tähtsus ka parimate tavade edendamisel ja oma liikmete käsutusse antud riskijuhtimise vahendite haldamisel, aidates seeläbi kaasa põllumajandustootjate seisukoha tugevdamisele toiduainete tarneahelas.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisategevusi ega –kulutusi riigieelarve vahenditest. Puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsiooni ning tootjaorganisatsioonide liidu toetust rahastatakse Euroopa Liidu eelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemis EIS kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, kes kooskõlastas eelnõu märkusteta.

Eelnõu esitati täiendavaks arvamuse avaldamiseks Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile, kelle ettepanekutega arvestati osaliselt.

Eelnõu ei esitatud avalikule konsultatsioonile.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler